

NOTA DE FUNDAMENTARE

Proiect de hotărâre a Guvernului

pentru aprobarea Regulamentului prin care se instituie un cadru de măsuri privind situațiile de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova și cooperarea cu Comisia Europeană

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ :

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării cu suportul Comisiei Europene în cadrul proiectului „EU integration project 100283 - Contract NDICI-GEO-ENEST 2025/483-169”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În anul 2024 Comisia Europeană și Parlamentul European au adoptat Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr.2679/98 al Consiliului (Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne) (Text cu relevanță pentru SEE), CELEX 32024R2747, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L din 8 noiembrie 2024.

Regulamentul (UE) 2024/27471, denumit pe scurt IMERA (Internal Market Emergency and Resilience Act) reprezintă o măsură legislativă necesară la nivelul Uniunii Europene pentru a permite Comisiei Europene și autorităților naționale adoptarea unor decizii imediate atunci când apar situații de criză sau de urgență pe piața internă care conduc la perturbări ale aprovizionării cu produse și bunuri de consum critice.

IMERA a fost creat la solicitarea Consiliului European, prin concluziile sale adoptate la reuniunea din 1-2 octombrie 2020, pentru a răspunde impactului unor viitoare crize. Acesta se bazează pe lecțiile învățate din situațiile de urgență anterioare, precum pandemia de COVID-19, criza aprovizionării cu energie și războiul Rusiei din Ucraina. În concluziile Consiliului European s-a evidențiat faptul că Uniunea Europeană trebuie să învețe din situațiile de pe timpul pandemiei de COVID-19 și să abordeze fragmentarea, barierele și slăbiciunile care persistă în cadrul Pieței Interne atunci când trebuie să facă față situațiilor de urgență.

IMERA oferă un cadru structurat pentru anticiparea perturbărilor semnificative de pe piața internă a UE, pregătirea pentru acestea și răspunsul la acestea.

IMERA face parte din inițiativa Comisiei Europene denumită Instrumentul pentru Situații de Urgență/Single Market Emergency Instrument, SMEI, lansată la 19 septembrie 2022.

SMEI are scopul de a completa alte măsuri legislative ale UE pentru gestionarea crizelor, cum ar fi mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene, precum și normele UE pentru sectoare specifice, lanțuri de aprovizionare sau produse, precum sănătatea, semiconductorii sau securitatea alimentară, care prevăd deja măsuri direcționate de răspuns la situații de criză. SMEI stabilește un cadru echilibrat de gestionare a crizelor pentru a identifica diferitele amenințări la adresa pieței unice și pentru a asigura buna funcționare a acesteia.

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402747

SMEI a fost lansat ca pachet de trei acte legislative, între care IMERA este pilonul central și este completat de două acte legislative prin care se introduc amendamente la Regulamente și Directive pentru proceduri de urgență pentru evaluarea conformității, adoptarea specificațiilor comune și pentru supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața internă.

Pe lângă IMERA, al doilea act din pachet este Regulamentul (UE) 2024/2748² de modificare a Regulamentelor (UE) nr.305/2011, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426, (UE) 2023/988 și (UE) 2023/1230 în ceea ce privește procedurile de urgență pentru evaluarea conformității, prezumția de conformitate, adoptarea specificațiilor comune și supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața internă.

În pachetul SMEI al treilea act este Directiva (UE) 2024/2749³ a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2000/14/CE, 2006/42/CE, 2010/35/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE și 2014/68/UE în ceea ce privește procedurile de urgență pentru evaluarea conformității, prezumția de conformitate, adoptarea specificațiilor comune și supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața internă.

Aceste două acte legislative sunt menționate în Regulamentul IMERA în cazul activării regimului de urgență și a măsurilor de răspuns în cazul situațiilor de urgență pe piața internă.

Concret, Regulamentul IMERA instituie un instrument de urgență pentru Piața Unică prin care stabilește un cadru de măsuri de contingență pentru anticiparea, pregătirea și răspunsul la impactul crizelor asupra pieței unice. Scopul este de a proteja libera circulație a mărfurilor, serviciilor și persoanelor, inclusiv a lucrătorilor, și de a asigura disponibilitatea bunurilor și serviciilor de importanță strategică și a bunurilor și serviciilor relevante pentru criză pe piața unică.

Contingența reprezintă un eveniment, o situație sau o circumstanță viitoare posibilă, dar nu certă, care ar putea apărea și influența un plan de acțiune. Contingența este adesea echivalentă cu o urgență sau un risc prevăzut, necesitând pregătirea unor măsuri preventive sau soluții alternative pentru a gestiona posibilele probleme. Practic, planificarea pentru situații de contingență reprezintă un element fundamental în gestionarea riscurilor și a crizelor.

Situațiile de criză pot fi cauzate de dezastre naturale, sănătate publică, șocuri economice, securitate.

Prima componentă a Regulamentului IMERA este cea de guvernanță. IMERA prevede înființarea unui „Comitet pentru situații de urgență și reziliența pieței interne” care are sarcina de a consilia Comisia Europeană cu privire la măsurile adecvate pentru anticiparea, prevenirea sau răspunsul la impactul unei crize asupra pieței unice; măsuri pentru obținerea, partajarea și schimbul de informații relevante; măsuri de contingență care vizează anticiparea și planificarea; măsuri pentru abordarea impactului asupra pieței unice al incidentelor semnificative care nu au dus încă la o urgență a pieței unice (vigilența pieței unice), un set de măsuri de vigilență și măsuri pentru abordarea urgențelor pieței unice, inclusiv un set de măsuri de răspuns la situații de urgență.

A doua componentă a Regulamentului IMERA este Cadrul de planificare pentru situații de urgență care pregătește pentru potențiale crize prin stabilirea unor protocoale pentru situații de criză, a unor cursuri

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402748

³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402749

de formare, a unor exerciții și a unui sistem de alertă timpurie în cazul perturbărilor în funcționarea pieței unice.

A treia componentă a Regulamentului IMERA este Cadrul de vigilență al pieței unice prin care se monitorizează lanțurile critice de aprovizionare cu bunuri și servicii înainte ca perturbările să escaladeze, permițând un răspuns rapid la criză.

A patra componentă a Regulamentului IMERA o reprezintă Cadrul pentru situații de urgență care va fi activat în timpul unei crize. Acest cadru asigură libera circulație a bunurilor, serviciilor și persoanelor, interzicând țărilor UE să impună anumite restricții și necesitând transparență în acțiunile lor. Acesta permite, de asemenea, achizițiile publice conduse de Comisia Europeană de bunuri relevante în situații de criză, cu participarea țărilor UE. Acest set de instrumente include măsuri excepționale pentru a se asigura că bunurile esențiale sunt disponibile atunci când este cea mai mare nevoie de ele. Aceste măsuri permit Comisiei Europene să solicite informații de la întreprinderi, să plaseze comenzi prioritare la întreprinderi și să accelereze procedurile de introducere pe piață a produselor esențiale.

În situația apariției crizelor pe piața internă, Comisia Europeană acționează și mobilizează statele membre pentru a adopta măsurile cele mai adecvate de răspuns, organizează achiziții în comun de produse vitale pentru situațiile de criză și poate interveni la nivelul operatorilor economici astfel încât aceștia să-și organizeze producția pentru a satisface nevoile de pe piața internă cu produse esențiale. În acest proces, Comisia Europeană mobilizează și țările candidate la aderarea la Uniunea Europeană.

Transpunerea Regulamentului IMERA a fost decisă de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu consultarea Comisiei Europene, pentru a crea condițiile legale la nivel național de aliniere la acțiunile care se derulează în Uniune Europeană în cazul apariției unor situații de criză sau de urgență pe piața internă.

La nivel politic, se are în vedere Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte. Între obiectivele acestuia se regăsesc, între altele „consolidarea cooperării și a dialogului între părți cu privire la securitatea internațională și gestionarea crizelor în lume”, precum și „crearea condițiilor prielnice pentru îmbunătățirea relațiilor economice și comerciale, obiectivul final fiind integrarea treptată a Republicii Moldova în cadrul pieței interne a UE, (...) ceea ce va permite realizarea unei apropieri legislative și a liberalizării accesului la piață cu implicații majore, în conformitate cu drepturile și obligațiile care decurg din statutul de membre ale OMC al părților și cu aplicarea transparentă a acestor drepturi și obligații”.

În procesul de transpunere legislativă trebuie acordată atenție măsurilor incluse în Planul de creștere a Republicii Moldova, structurat pe cei 3 piloni principali ai săi, așa cum sunt prezentate în Comunicarea Comisiei Europene COM (2024) 470 final⁴ și în anexa la aceasta, respectiv:

1) accelerarea reformelor socioeconomice și fundamentale, prin sprijinirea unei agende de reforme specifice, strâns legată de procesul de aderare a Republicii Moldova la UE;

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0470>

2) consolidarea accesului la piața unică a UE, pe baza oportunităților pe care le oferă zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare și a participării la programele și politicile UE, sub rezerva alinierii Republicii Moldova la normele relevante ale pieței unice a UE;

3) intensificarea asistenței financiare pentru a sprijini punerea în aplicare a reformelor socioeconomice și fundamentale și a contribui la generarea investițiilor, prin intermediul unui mecanism specific de reformă și creștere pentru Republica Moldova, plățile urmând să fie condiționate de progresele înregistrate în materie de reforme.

În anul 2025, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.306 din 28-05-2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, care a fost publicat la 02.06.2025 în Monitorul Oficial nr.269-288 art.319. Regulamentul (UE) 2024/2747 IMERA este acțiunea nr.23, Anexa A, Cap.1 Libera circulație a bunurilor, Cluster 2 Piața internă.

Totodată, în Comunicarea Comisiei privind politica de extindere a UE din 2025, documentul COM (2025) 690 final⁵, și în Raportul pentru Republica Moldova, documentul SWD (2025) 758 final⁶, se menționează la „protecția civilă și managementul dezastrelor” că Republica Moldova este membru cu drepturi depline al UCPM din ianuarie 2024. Republica Moldova este încurajată să își îmbunătățească reziliența la dezastre prin acțiuni de prevenire și pregătire și să utilizeze, acolo unde este cazul, parteneriatul științific pentru pericolele naturale, prin intermediul Centrului de Coordonare a Răspunsului la Situații de Urgențe.

Aceste prevederi politice converg către necesitatea transpunerii Regulamentului IMERA la nivel național.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Proiectul de hotărâre a Guvernului este un act normativ nou de transpunere care aprobă Regulamentul prin care se instituie un cadru de măsuri privind situațiile de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova și cooperarea cu Comisia Europeană.

Acest act stabilește o arhitectură instituțională la nivel național și cooperarea cu Comisia Europeană în situații de criză pe piața internă, generate de contexte mai ample, care exced dimensiunea teritorială a Uniunii Europene și a Republicii Moldova.

Potrivit prevederilor actului normativ, un „regim de vigilență” poate fi activat după ce a fost identificată o amenințare. Dacă piața unică este lovită de o criză de mare amploare, poate fi declanșat un „regim de urgență”.

Trebuie avut în vedere că în situații de vigilență și în situații de urgență, Comisia Europeană are atributul de a coordona oricare acțiuni de atenuare și combatere a crizelor la nivelul statelor membre UE, ale țărilor din zona EEA și a țărilor candidate la aderarea la Uniunea Europeană. În astfel de cazuri, Comisia Europeană se poate adresa direct producătorilor de bunuri esențiale pentru a întreprinde orice măsuri adecvate prin care să asigure disponibilitatea unor astfel de produse în cel mai scurt timp.

⁵ https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/eb69a890-40d6-4696-801e-612d51709fdd_en?filename=2025+Communication+on+EU+Enlargement+Policy.pdf

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025SC0758>

În calitate de stat candidat aflat în proces de aderare la Uniunea Europeană, Republica Moldova poate lua măsuri similare și se poate alinia la acțiunile care sunt întreprinse la nivelul Uniunii Europene în situații de criză prin coordonare cu Comisia Europeană.

Prin proiectul de hotărâre a Guvernului se urmărește ralierea la acțiunile Uniunii Europene pentru:

- consolidarea pieței interne a Republicii Moldova prin punerea în aplicare a unor măsuri care să permită răspunsuri eficiente în situații de urgență,
- protejarea lanțurilor de aprovizionare critice care deservește piața Uniunii Europene și a Republicii Moldova,
- asigurarea liberei circulații a bunurilor, a serviciilor și a persoanelor de o manieră continuă.

Regulamentul IMERA creează o arhitectură internă de guvernare în situații de criză pentru piața unică, după cum urmează:

- Comitetul pentru situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne, responsabil de sprijinirea și consilierea Comisiei Europene în cadrul regimurilor de contingență, de vigilență și de urgență,
- prevede măsuri de ultimă instanță atunci când există o criză care amenință furnizarea de bunuri și servicii critice,
- dacă este activat regimul de vigilență sau de urgență: sunt disponibile măsuri de atenuare pe care statele membre ale Uniunii Europene le pot utiliza pentru a asigura furnizarea bunurilor sau a serviciilor relevante în situația de criză, precum și circulația acestora,
- necesită punerea în aplicare la nivelul Uniunii Europene de teste de rezistență și de simulări.

Prin proiectul de hotărâre de Guvern de transpunere a IMERA se instituie la nivel național o arhitectură instituțională de guvernare care are ca obiectiv punerea în aplicare eficientă a regulamentului, denumită *Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova*.

Conducerea acestui Grup de lucru este asigurată de un președinte, reprezentant al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, având funcția de secretar de stat, și de doi vicepreședinți, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne și ai Centrului Național de Management al Crizelor, având funcția de secretar de stat/director. Grupul de lucru reunește 14 autorități, inclusiv cele care asigură funcțiile de președinte și vicepreședinți. Din Grupul de lucru fac parte reprezentanți ai următoarelor autorități naționale:

- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Energiei;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Consiliul Concurenței;
- Serviciul Vamal;
- Agenția Achiziții Publice;
- Agenția Rezerve Materiale;
- Agenția Servicii Publice.

Prin intermediul structurii de guvernare create la nivel național în cadrul proiectului de hotărâre a Guvernului, Republica Moldova are condițiile necesare pentru a putea lua măsurile adecvate și pentru a colabora cu Comisia Europeană în situațiile de criză care apar pe piața internă a Uniunii Europene

și care au impact asupra pieței Republicii Moldova și care pot fi cauzate de dezastre naturale, sănătate publică, șocuri economice, securitate.

În cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării se constituie Biroul Central de Legătură care este responsabil pentru cooperarea cu Comisia Europeană în situații de criză pe piața internă. Acesta participă la reuniunile Comitetului pentru situațiile de urgență și reziliența pieței interne a Uniunii Europene, la invitația Comisiei Europene. În situațiile de criză, Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova, prin intermediul Biroului Central de Legătură, asigură coordonarea și schimbul de informații cu Comisia Europeană, cu statele membre ale Uniunii Europene și cu organizațiile internaționale și organismele relevante din Uniunea Europeană.

Ca parte a structurii de guvernare se constituie un Punct unic de contact pentru situații de criză pe piața Republicii Moldova. Pentru a îndeplini această funcție se desemnează Punctul de informare despre produse instituit în cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, conform prevederilor art.9 din Legea nr.123/2025 privind principiul recunoașterii reciproce a mărfurilor comercializate în mod legal în statele membre ale Uniunii Europene (Monitorul Oficial, 2025, nr.329-332, art.378). Punctul unic de contact pentru situații de criză oferă cetățenilor, consumatorilor, operatorilor economici și lucrătorilor, precum și reprezentanților acestora, anumite tipuri de asistență, conform prevederilor Regulamentului, în timpul unui regim de urgență pe piața Republicii Moldova.

Autoritățile naționale membre ale Grupului de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova, pot participa împreună cu statele membre ale Uniunii Europene la teste de rezistență, exerciții de simulare, precum și evaluări în timpul și după finalizarea acțiunilor, la inițiativa Comisiei Europene.

În situații de criză, atunci când la nivelul Uniunii Europene sunt adoptate acte de punere în aplicare ale Regulamentului (UE) 2024/2747 – IMERA, autoritățile din Republica Moldova adoptă în regim de urgență respectivele acte normative. Acest proces legislativ are loc până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, după care actele respective adoptate la nivelul Uniunii Europene devin direct aplicabile în Republica Moldova.

La invitația Comisiei Europene, autoritățile naționale membre ale Grupului de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova participă la achizițiile în comun, care se derulează în situațiile de criză, sub coordonarea Comisiei Europene, pentru a beneficia de avantajele respectivelor achiziții în comun.

Efectul pe care îl produce proiectul hotărârii de Guvern este acela că Republica Moldova, prin structura proprie de guvernare participă la acțiunile de contracarare a situațiilor de criză alături de statele membre ale Uniunii Europene și se coordonează cu acestea și cu Comisia Europeană în acest scop.

De la data aderării la Uniunea Europeană, Regulamentul (UE) 2024/2747 va deveni direct aplicabil în Republica Moldova, inclusiv orice act de punere în aplicare ce ar putea fi adoptat la nivel european în situații de criză pe piața internă.

Până la data aderării la Uniunea Europeană, autoritățile competente din Republica Moldova și structura de guvernare instituite la nivel național se vor coordona în oricare dintre aceste acțiuni cu Comisia Europeană, pentru a participa efectiv la eforturile de contracarare a situațiilor de criză pe piața internă și care au impact pe piața națională.

Prin adoptarea acestui proiect de Hotărâre a Guvernului, se pregătesc condițiile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2024/2747 la nivel național.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul general al acestui proiect de hotărâre a Guvernului este de a transpune în legislația Republicii Moldova Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului (Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne) și crearea structurii naționale de guvernanta pentru a permite punerea în aplicare a acestui Regulament.

Proiectul de hotărâre a Guvernului conține o serie de prevederi principale privind structura de guvernanta și colaborarea cu Comisia Europeană și statele membre ale Uniunii Europene în situații de criză și aprobă ca anexă Regulamentul prin care se instituie un cadru de măsuri privind situațiile de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova și cooperarea cu Comisia Europeană.

Articolul 1 prevede aprobarea Regulamentului prin care se instituie un cadru de măsuri privind situațiile de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova și cooperarea cu Comisia Europeană, care este prezentat în anexa la hotărârea Guvernului.

Articolul 2 prevede constituirea Grupului pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova și prezintă arhitectura instituțională a Grupului de lucru. Astfel, Grupul de lucru reunește reprezentanți din 14 autorități naționale. Acesta este condus de un președinte cu funcție de secretar de stat în cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și are doi vicepreședinți, la nivel de secretar de stat sau director din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și ai Centrului Național de Management al Crizelor. În cadrul acestui articol sunt stabilite încă 11 autorități naționale care fac parte din Grupul de lucru, respectiv: 1. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; 2. Ministerul Sănătății; 3. Ministerul Finanțelor; 4. Ministerul Energiei; 5. Ministerul Mediului; 6. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; 7. Consiliul Concurenței; 8. Serviciul Vamal; 9. Agenția Achiziții Publice; 10. Agenția Rezerve Materiale; 11. Agenția Servicii Publice.

Alte prevederi din acest articol se referă la faptul că nominalizarea reprezentanților autorităților naționale în Grupul de lucru se face în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a acestei hotărâri de Guvern prin ordin al conducătorului autorității naționale (ministru sau director în funcție de structura de conducere a autorității respective), faptul că Grupul de lucru are obligația să elaboreze regulamentul de organizare și funcționare urmând ca acesta să fie aprobat în termen de 6 luni prin ordin al ministrului dezvoltării economice și digitalizării, iar lucrările de secretariat sunt asigurate de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Articolul 3 prevede crearea Biroului Central de Legătură în cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării care, în cazul apariției situațiilor de criză, este responsabil de cooperarea cu Comisia Europeană, cu membrii Grupului de lucru și cu Punctul unic de contact.

Acest articol prevede că președintele Grupului de lucru are și rolul de conducător al Biroului Central de Legătură, având rol dublu în această arhitectură instituțională.

Prevederile acestui articol se referă și la faptul că conducătorul Biroului Central de Legătură are atribuții de reprezentare a Republicii Moldova la reuniunile Comitetului pentru situațiile de urgență și reziliența pieței interne a Uniunii Europene, la invitația Comisiei Europene, precum și de coordonare a dialogului autorităților din Republica Moldova cu reprezentanții Comisiei Europene și cu alte birouri centrale de legătură din statele membre ale Uniunii Europene. Totodată, în situații de criză, se prevede că prin intermediul Biroului Central de Legătură, Grupul de lucru asigură coordonarea și schimbul de informații cu Comisia Europeană, cu statele membre ale Uniunii Europene și cu organizațiile internaționale și organisme relevante din Uniunea Europeană.

Articolul 4 prevede desemnarea Punctului de informare despre produse instituit în cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, conform prevederilor art.9 din Legea nr.123/2025 privind principiul recunoașterii reciproce a mărfurilor comercializate în mod legal în statele membre ale Uniunii Europene ca Punctul unic de contact pentru situații de criză pe piața Republicii Moldova. Atribuțiile principale ale Punctului unic de contact în situații de criză este de a oferi cetățenilor, consumatorilor, operatorilor economici și lucrătorilor, precum și reprezentanților acestora, anumite tipuri de asistență.

Articolul 5 introduce prevederi referitoare la acțiuni de cooperare cu Comisia Europeană ale autorităților naționale, membre ale Grupului de lucru, ca urmare a invitației transmise de Comisia Europeană. Este cazul participării la lucrările Comitetului pentru situațiile de urgență de pe piața internă și pentru reziliența pieței interne a Uniunii Europene, participarea la lucrările platformei părților interesate constituite de Comisia Europeană, participarea la teste de rezistență, exerciții de simulare, precum și evaluări în timpul și după finalizarea acțiunilor împreună cu statele membre ale Uniunii Europene.

Articolul 6 prevede că autoritățile naționale, membre ale Grupului de lucru se pot asocia cererii adresate Comisiei Europene de mai multe state membre ale Uniunii Europene, în vederea achiziționării de bunuri și servicii de importanță critică sau bunuri și servicii relevante în situații de criză pentru a beneficia de avantajele achizițiilor în comun.

Articolul 7 prevede că în situații de criză, Comisia Europeană poate solicita operatorilor economici din Republica Moldova să trateze cu prioritate producerea sau furnizarea de bunuri relevante necesare în situații de criză.

Articolele 8 și 9 stabilesc cerințe privind comunicarea informațiilor pe pagina web a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și crearea unor instrumente informatice adecvate de comunicare în situații de criză cu autoritățile din alte state membre ale Uniunii Europene până la data aderării la Uniunea Europeană.

Articolul 10 introduce prevederi referitoare la transpunerea în regim de urgență a actelor de punere în aplicare aferente Regulamentului IMERA de către Guvernul Republicii Moldova.

Articolul 11 conține prevederi legate de informarea Comisiei Europene cu privire la funcționarea Regulamentului aprobat în anexă.

Articolul 12 stabilește data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern, la 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și faptul că Regulamentul din anexă se abrogă de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, deoarece de la acea dată IMERA se va aplica direct în Republica Moldova.

Anexa la proiectul de hotărâre a Guvernului conține prevederile Regulamentului prin care se instituie un cadru de măsuri privind situațiile de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova și cooperarea cu Comisia Europeană, act prin care se transpune efectiv Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului (Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne).

În ce privește actualizarea Hotărârii Guvernului de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aceasta va menține dispozițiile referitoare la arhitectura instituțională responsabilă cu punerea în aplicare a prevederilor din Regulamentul (UE) 2024/2747 IMERA.

Titlul I Dispoziții generale cuprinde următoarele capitole: Capitolul I Obiect, domeniu de aplicare și definiții, Capitolul II Guvernanța. Titlul I cuprinde pct. 1 – 21.

Pe parcursul Capitolului I se prevede că acest Regulament stabilește un cadru de măsuri armonizate pentru a anticipa, a pregăti și a răspunde în mod eficace la impactul crizelor asupra pieței interne a Uniunii Europene și asupra pieței din Republica Moldova. Măsurile armonizate urmăresc garantarea și facilitarea liberei circulații a mărfurilor, serviciilor și a persoanelor, inclusiv a muncitorilor. Totodată, se stabilesc măsuri de contingență care se referă la anticipare, planificare și reziliență, măsuri aplicabile în timpul regimului de vigilență și în timpul regimului de urgență, aplicarea achizițiilor în comun și necesitatea punerii la dispoziție a instrumentelor digitale pentru cooperarea dintre statele membre ale Uniunii Europene și Republica Moldova. Se prevede că Regulamentul nu se aplică medicamentelor (art.2 alin. 46, Legea 153/2025), dispozitivelor medicale (art.2 din Legea nr.102/2017), semiconductorilor, produselor energetice, serviciilor financiare, produselor din domeniul apărării, cu anumite excepții. Se stabilește faptul că Regulamentul nu aduce atingere altor acte normative cum sunt managementul situațiilor de criză, supravegherea epidemiologică, restricții la exporturi, după caz, și mecanisme de răspuns politic la criză. La secțiunea Definiții sunt clarificate noțiunile *criză*, *regim de vigilență pe piața internă*, *regim de urgență pe piața internă*, *sectoare de importanță critică*, *bunuri și servicii de importanță critică*.

Capitolul II referitor la guvernanță, prevede instituirea Comitetului pentru situații de urgență și pentru reziliența pieței interne a Uniunii Europene, care este format din reprezentanții desemnați din statele membre UE și la care pot fi invitați reprezentanți ai țărilor AELS și ai țărilor candidate la aderare, inclusiv Republica Moldova. Prevederile principale care vizează Republica Moldova sunt cuprinse în cadrul hotărârii de Guvern. Sunt stabilite sarcinile acestui Comitet pentru planificarea măsurilor de contingență, în special de a oferi asistență și consiliere Comisiei Europene privind instituirea unor mecanisme de cooperare, evaluarea incidentelor semnificative, obținerea de informații pentru a anticipa posibilitatea apariției unei crize, inclusiv recomandări cu privire la măsurile adecvate pentru anticiparea crizelor. Sunt prevăzute sarcinile acestui Comitet pentru a asista și consilia Comisia Europeană în scopul aplicării măsurilor în scopul regimului de vigilență și în scopul regimului de urgență pe piața internă, așa cum sunt descrise pe parcursul Regulamentului. În special la pct.18 se prevede că Comisia Europeană este cea care asigură coordonarea cu măsurile puse în aplicare prin intermediul altor mecanisme ale Uniunii Europene și din Republica Moldova, cum ar fi mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene (UCPM), răspunsul politic la criză (IPCR), cadrul Uniunii Europene de securitate sanitară și cadrul Uniunii Europene pentru materiile prime critice. Comitetul pentru situații de urgență și reziliență pe piața internă a Uniunii Europene asigură schimbul de informații cu Centrul de Coordonare a Răspunsului la Situații de Urgență din cadrul UCPM și cu capacitatea de sprijin pentru conștientizarea și analiza integrată a situației din cadrul IPCR.

Un alt element important în sistemul de guvernanță îl constituie Biroul central de legătură (BCL) a cărui activitate în Republica Moldova este stabilită atât în articolul 3 din hotărâre, cât și în Regulament la pct.19 - 21. Acesta cooperează cu Punctul unic de contact. Biroul de legătură la nivelul Uniunii Europene răspunde de asigurarea coordonării și a schimbului de informații, inclusiv a schimburilor de informații relevante în situații de criză, cu birourile centrale de legătură ale statelor membre ale Uniunii Europene și cu BCL al Republicii Moldova, pentru gestionarea regimurilor de vigilență și de urgență pe piața internă.

Titlul II Planificarea măsurilor de contingență pe piața internă, în care la Secțiunea 1 se prezintă cadrul de contingență, la Secțiunea 2 se stabilește crearea unor protocoale voluntare pentru situații de criză, la Secțiunea 3 sunt incluse prevederi referitoare la cursuri de formare și simulări, la Secțiunea 4 sunt incluse prevederi referitoare la testele de rezistență, iar la Secțiunea 5 sunt stabilite prevederi pentru alerte ad-hoc pentru avertizarea timpurie. Titlul II cuprinde pct. 22 – 41.

Secțiunea 1 Cadrul de contingență stabilește condițiile legislative prin care Comisia Europeană poate adopta un act de punere în aplicare. Un astfel de act legislativ va include prevederi pentru pregătirea pentru situații de criză, cooperarea, schimbul de informații și comunicarea în situații de criză pentru regimurile de vigilență și de urgență pe piața internă între autoritățile competente ale statelor membre, Republica Moldova și alte organisme relevante din Uniunea Europeană.

Secțiunea 2 Protocoale voluntare pentru situații de criză prevede faptul că Comitetul pentru situații de urgență și reziliență pe piața internă a Uniunii Europene poate recomanda Comisiei Europene să inițieze elaborarea, de către operatorii economici, a unor protocoale voluntare pentru situații de criză, prin care să se răspundă la crize în timpul regimului de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova. În aceste condiții, la propunerea Comisiei Europene, autoritățile din Republica Moldova încurajează și facilitează elaborarea de către operatorii economici a unor protocoale voluntare pentru situații de criză prin care să se răspundă la crize în timpul regimului de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova, urmând ca operatorii economici să poată decide, în mod voluntar, dacă să participe la protocoalele voluntare pentru situații de criză. Protocoalele voluntare stabilesc parametri specifici ai perturbărilor prin care protocolul voluntar pentru situații de criză încearcă să le remedieze și obiectivele urmărite, rolul fiecărui participant în cadrul protocolului voluntar, procedura prin care se determină momentul activării și perioada, precum și acțiunile de reducere a gravității și de răspuns la potențialele crize.

Secțiunea 3 Cursuri de formare și simulări stabilește faptul că Comisia Europeană elaborează și organizează periodic cursuri de formare privind pregătirea pentru crize, coordonarea, cooperarea și schimbul de informații în situații de criză, destinate personalului birourilor centrale de legătură, precum și simulări la care poate invita să ia parte Biroul Central de legătură din Republica Moldova. Programele de formare se bazează pe lecțiile învățate din crizele anterioare și poate conține o serie de aspecte cum sunt monitorizarea, analiza și evaluarea tuturor aspectelor pentru facilitarea liberei circulații a mărfurilor, serviciilor și persoanelor, aplicarea celor mai bune practici, elaborarea unor ghiduri, utilizarea noilor tehnologii și instrumente digitale. Aceste cursuri pot fi personalizate pentru un stat membru al Uniunii Europene și pentru Republica Moldova, la cerere, după caz.

Secțiunea 4 Testele de rezistență prevede că pe baza avizului Comitetului pentru situații de urgență și reziliență pe piața internă a Uniunii Europene, Comisia Europeană desfășoară și coordonează teste de rezistență, inclusiv simulări care vizează preîntâmpinarea unei crize și pregătirea pentru o criză pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova. În cadrul acestor teste, Comisia Europeană elaborează scenarii, facilitează elaborarea de strategii de pregătire pentru situații de urgență, identifică măsuri de reducere a riscurilor. La cererea autorităților naționale, testele de rezistență se pot desfășura și în anumite zone geografice sau regiuni de frontieră. Raportul care se întocmește de Comisia Europeană se pune la dispoziția părților interesate prin intermediul Biroului Central de Legătură.

Secțiunea 5 Alerte ad-hoc pentru avertizarea timpurie prevede ca Biroul Central de Legătură să comunice Comisiei Europene și omologilor din statele membre ale Uniunii Europene orice incidente semnificative, fără întârziere, având obligația ca aceste informații să fie tratate cu caracter de confidențialitate, să protejeze securitatea și ordinea publică, precum și securitatea și interesele comerciale ale operatorilor economici vizați. Pentru a stabili dacă incidentele semnificative trebuie să facă obiectului unei semnalări, se ia în considerare poziția pe piață sau numărul operatorilor economici vizați, durata reală sau anticipată a evenimentului, zona geografică, proporția pieței afectate de incident, impactul acestor incidente asupra bunurilor care nu pot fi diversificate sau înlocuite.

Titlul III Vigilența pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova cuprinde Capitolul III Regimul de vigilență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova și Capitolul IV Măsuri de vigilență. Titlul III cuprinde pct. 42 – 50.

În cadrul Capitolului III Regimul de vigilență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova sunt cuprinse Secțiunea I Criterii de activare și Secțiunea II Prelungirea și dezactivarea, care prevăd adoptarea unor acte de punere în aplicare specifice cu durate determinate. În ce privește criteriile de activare, actul de punere în aplicare trebuie să conțină evaluarea impactului potențial al crizei asupra liberei circulații a mărfurilor, serviciilor și persoanelor pe piața internă, lista bunurilor și serviciilor de importanță critică vizate și măsurile de vigilență care ar urma să fie luate. În ce privește prelungirea și dezactivarea regimului de vigilență pe piața internă, acestea se pot face tot prin acte de punere în aplicare la propunerea Comisiei Europene către Consiliul Uniunii Europene. Prelungirea se poate face cu perioade succesive de cel mult șase luni. Un act de prelungire trebuie adoptat cel târziu cu 30 de zile înainte de expirarea perioadei în care a fost activat regimul de vigilență. Un act de dezactivare poate să aibă efect integral sau parțial asupra regimului de vigilență pe piața internă.

În cadrul Capitolului IV Măsuri de vigilență, în Secțiunea 1 Monitorizarea, prevederile vizează sarcinile autorităților competente din statele membre ale Uniunii Europene și ale autorităților naționale membre ale Grupului de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova de a monitoriza lanțurile de aprovizionare cu bunuri și servicii de importanță critică și libera circulație a persoanelor, inclusiv a lucrătorilor, implicate în producția și furnizarea bunurilor și serviciilor respective. În acest scop, autoritățile naționale creează și actualizează un inventar al operatorilor economici relevanți care își desfășoară activitatea de-a lungul lanțurilor de aprovizionare cu bunuri și servicii de importanță critică. Prin intermediul Biroului Central de Legătură, autoritățile naționale adresează operatorilor economici relevanți cereri de furnizare voluntară de informații cu privire la factorii care au un impact asupra disponibilității bunurilor și serviciilor de importanță critică identificate. Aceste informații se pun la dispoziția Comisiei Europene, precum și Comitetului pentru situații de urgență și reziliență pe piața internă a Uniunii Europene, prin intermediul Biroului Central de Legătură, pentru a fi procesate, în scopul utilizării în situații de urgență.

Titlul IV Situațiile de urgență pe piața internă cuprinde Capitolul V Regimul de urgență pe piața internă, Capitolul VI Libera circulație pe perioada unei situații de urgență pe piața internă, Capitolul VII Măsuri de răspuns în cazul situațiilor de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova. Titlul IV cuprinde pct. 51 – 126.

Capitolul V Regimul de urgență pe piața internă stabilește în Secțiunea 1 Criterii de activare faptul că atunci când sunt îndeplinite condițiile, conform definiției „1.3. *regim de urgență pe piața internă* - un cadru care permite să se facă față unei crize cu un impact negativ semnificativ asupra pieței interne a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova, care perturbă grav libera circulație a mărfurilor, a serviciilor și a persoanelor sau, în cazul în care perturbarea respectivă gravă face sau este probabil să facă obiectul unor măsuri naționale divergente, funcționarea lanțurilor de aprovizionare de pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova;” Comisia Europeană și Consiliul Uniunii Europene evaluează pe baza unor criterii clare dacă criza creează unul sau mai multe obstacole în calea liberei circulații a mărfurilor, a serviciilor sau a persoanelor, cu un impact asupra cel puțin unui sector de funcții societale sau activități economice vitale, precum și dacă bunurile sau serviciile în cauză pot fi diversificate sau înlocuite sau dacă lucrătorii în cauză pot fi înlocuiți. Printre indicatorii care sunt luați în considerare în cadrul evaluării se numără și faptul că criza a declanșat activarea unui mecanism corespunzător de răspuns la criză al Consiliului Uniunii Europene, inclusiv mecanismul integrat pentru răspuns politic la crize (IPCR) sau mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene (UCPM), sau oricare dintre mecanismele instituite prin cadrul Uniunii Europene de securitate sanitară. În Secțiunea 2 se stabilește modul de activare al regimului de urgență, care se face prin emiterea unui act de punere

În aplicare al Consiliului Uniunii Europene la propunerea Comisiei Europene, cu precizarea că regimul de urgență poate fi activat fără ca regimul de vigilență să fi fost activat anterior. Secțiunea 3 Prelungirea și dezactivarea, stabilește că aceste acțiuni se inițiază la propunerea Comisiei Europene către Consiliul Uniunii Europene, luând în considerare avizul emis de Comitetul pentru situații de urgență și reziliență pe piața internă a Uniunii Europene și fac obiectul unor acte de punere în aplicare. Prelungirea se acordă pentru perioade succesive de câte 6 luni. Un act de prelungire trebuie adoptat cel târziu cu 30 de zile înainte de expirarea perioadei în care a fost activat regimul de urgență. Un act de dezactivare poate fi adoptat în orice moment dacă sunt îndeplinite condițiile. Trebuie avut în vedere că măsurile luate în conformitate cu punctele 67-130 încetează să se aplice de la dezactivarea regimului de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova.

Capitolul VI Libera circulație pe perioada unei situații de urgență pe piața internă include în prevederi prin care se stabilesc restricții de la libera circulația pe perioada regimului de urgență pe piața internă, restricțiile care sunt interzise de la adoptare în astfel de situații, măsuri de atenuare pentru libera circulație a persoanelor, transparența și asistența administrativă, stabilirea Punctului Unic de Contact la nivelul Uniunii Europene și în Republica Moldova.

În ce privește transparența și asistența administrativă, se instituie obligația ca Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova, prin intermediul Biroului Central de Legătură, să comunice Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene, prin intermediul biroului de legătură la nivelul Uniunii Europene, textul oricăror măsuri de urgență luate ca răspuns la criză, indicând motivele, domeniul de aplicare și durata. Comisia Europeană coordonează schimbul de informații dintre statele membre ale Uniunii Europene și Republica Moldova pe baza informațiilor primite în temeiul prezentei sub-secțiuni, publică pe un site web dedicat, disponibil în toate limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene, informații relevante cu privire la orice restricții privind exercitarea dreptului la liberă circulație, inclusiv informații privind domeniul de aplicare și durata măsurilor naționale în cauză și, dacă este posibil, informații în timp real.

Sunt stabilite prevederi pentru crearea Punctului Unic de Contact la nivel european și a celui din Republica Moldova și atribuțiile pe care le au privind acordarea de asistență cetățenilor, consumatorilor, operatorilor economici, lucrătorilor și reprezentanților acestora asistență pentru solicitarea și obținerea de informații în ceea ce privește măsurile de răspuns în situații de criză care sunt relevante sau care afectează exercitarea liberei circulații în situații de criză, precum și pentru îndeplinirea oricăror proceduri și formalități în situații de criză care au fost instituite la nivelul Uniunii Europene și în Republica Moldova.

Capitolul VII Măsuri de răspuns în cazul situațiilor de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova stabilește prevederi referitoare la cerința privind activarea pe două niveluri care se realizează de către Comisia Europeană atunci când a fost activat un regim de urgență. Aceasta măsură se adoptă prin intermediul unui act de punere în aplicare, urmând a fi transpus de Guvernul Republicii Moldova în regim de urgență. În Secțiunea 1 sunt introduse prevederi pentru cererea de informații adresate operatorilor economici de către Comisia Europeană, prin intermediul Biroului Central de Legătură. Aceasta poate invita operatorii economici din Republica Moldova relevanți din lanțurile de aprovizionare cu bunuri sau servicii relevante în situații de criză să furnizeze informații, în mod voluntar și într-un termen stabilit, în special în cazul în care există deficiențe grave de bunuri sau de servicii relevante pentru situații de criză, sau dacă există o amenințare iminentă în acest sens. În cazul în care operatorii economici nu au transmis informații în mod voluntar, Comisia Europeană poate formula o cerere de informații printr-un act de punere în aplicare, acesta urmând a fi transpus de Guvernul Republicii Moldova în regim de urgență. Totodată Comisia Europeană va adresa o decizie individuală fiecărui operator economic solicitându-le să furnizeze informațiile specificate

sau sa explice de ce nu le pot furniza. În oricare astfel de cazuri, Comisia Europeană transmite o copie a oricărei cereri de informații precum și ulterior, informațiile obținute, autorităților naționale, membre ale Grupului de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova, prin intermediul Biroului Central de Legătură. De asemenea, sunt incluse prevederi referitoare la activarea procedurilor de urgență din dreptul relevant al Uniunii Europene, respectiv Regulamentul (UE) 2024/2748 și Directiva (UE) 2024/2749 care fac parte din pachetul SMEI, printr-un act de punere în aplicare în care sunt indicate bunurile relevante și procedurile de urgență care fac obiectul activării. Cele două acte legislative europene ar urma să fie transpuse în legislația națională în trimestrul IV al anului 2026. Totodată, sunt incluse prevederi pentru cazurile de cereri prioritare, care pot fi adresate de Comisia Europeană unui sau mai multor operatori economici să trateze cu prioritate producerea sau furnizarea de bunuri relevante în situații de criză, dacă există un deficit grav de astfel de bunuri. Atunci când operatorul economic a acceptat cererea respectivă, Comisia Europeană adoptă un act de punere în aplicare cu acest efect. În astfel de cazuri, Guvernul Republicii Moldova transpune actul de punere în aplicare în regim de urgență. În cazul în care un operator economic, după ce a acceptat în mod expres o cerere prioritara, nu se conformează, în mod intenționat sau din neglijență gravă, cererii respective, Comisia Europeană poate, printr-o decizie, în cazul în care se consideră necesar și proporțional, să impună o amendă operatorului economic în cauză. Amenda respectivă nu depășește 100 000 EUR, iar pentru IMM-uri nu depășește 25 000 EUR. Alte prevederi din acest capitol se referă la termenul de prescripție pentru impunerea amenzilor și la termenul de prescripție pentru punerea în executare a amenzilor, precum și dreptul la replică cu privire la aplicarea amenzii.

Secțiunea 2 a acestui capitol instituie măsuri pentru asigurarea disponibilității bunurilor și serviciilor relevante în situații de criză, în mod coordonat și solidar. Este prevăzut ca această acțiune să fie coordonată de Comisia Europeană, luând în considerare avizul Comitetului pentru situații de urgență la nivel european, pentru ca distribuția de bunuri și servicii critice să aibă loc într-un mod specific, atunci când este posibil, având în vedere necesitatea de a evita alte perturbări pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova, inclusiv în zonele geografice afectate în mod deosebit de astfel de perturbări și în conformitate cu principiile necesității, proporționalității și solidarității și stabilind cea mai eficientă utilizare a bunurilor și serviciilor pentru a pune capăt situației de urgență pe piață. Măsurile care se pot adopta vizează extinderea și reorientarea producției, accelerarea procedurilor de aprobare și autorizare, inclusiv a autorizației de mediu, accelerarea procedurilor de aprobare a produselor în scopul introducerii pe piață.

Titlul V Achizițiile publice cuprinde Capitolul VIII Achiziții publice efectuate de Comisia Europeană în numele sau în contul statelor membre ale Uniunii Europene și al Republicii Moldova pe perioada unui regim de vigență sau al unui regim de urgență pe piață și Capitolul IX Achiziții publice efectuate pe perioada regimului de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova. Titlul V cuprinde pct. 127 – 147.

Capitolul VIII Achiziții publice efectuate de Comisia Europeană în numele sau în contul statelor membre ale Uniunii Europene și al Republicii Moldova pe perioada unui regim de vigență sau al unui regim de urgență pe piață, prevede că în astfel de cazuri în Comisia Europeană este de acord să efectueze achiziții în numele statelor membre și al Republicii Moldova, informează și alte state membre ale Uniunii Europene, astfel încât acestea să se poată asocia procesului și propune un acord cadru. În acest proces este implicat Comitetul pentru situații de urgență la nivel european. Pentru efectuarea achizițiilor, Comisia Europeană primește un mandat de negociere. La negocierea care se realizează de facto de către Comisia Europeană sunt invitați și reprezentanți ai autorităților din țările participante în acord. Decizia de atribuire se adoptă de Comisia Europeană. Regulile aplicabile acestor achiziții publice provin din Regulamentul financiar al Uniunii Europene. Participarea la procedura comună de achiziții publice este deschisă tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, statelor

membre ale AELS și Republicii Moldova în calitate de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană, precum și Principatului Andorra, Principatului Monaco, Republicii San Marino și Statului Cetății Vaticanului. În astfel de cazuri, respectivele țări sunt considerate state membre participante.

Capitolul IX Achiziții publice efectuate pe perioada regimului de urgență pe piața internă a Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova stabilește faptul că în astfel de cazuri achizițiile se realizează cu respectarea legislației aplicabile de transpunere a Directivelor 2014/24/UE și 2014/25/UE în legislațiile naționale. Comisia Europeană este informată prin intermediul Biroului Central de Legătură cu privire la orice intenții de a lansa proceduri de achiziții publice și este consultat cu privire la modalitățile cele mai adecvate de achiziții din timpul regimului de urgență. Este prevăzută aplicarea clauzei de exclusivitate pentru situații în care Comisia Europeană efectuează achiziții în comun împreună cu state participante, caz în care acestea se angajează să nu achiziționeze bunurile sau servicii relevante în situații de criză în cauză prin alte canale și să nu desfășoare negocieri paralele. Clauza de exclusivitate se aplică oricăror contracte noi, inclusiv contractelor specifice din contracte-cadru, pe care autoritățile contractante sau entitățile contractante ale statelor membre participante le-ar lua în considerare pe durata activării regimului de urgență.

Titlul VI Protecția datelor, confidențialitatea, normele de securitate și instrumentele digitale.

Titlul VI cuprinde pct. 148 – 156.

Se prevede că acest Regulament nu aduce atingere obligațiilor Republicii Moldova în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal în temeiul Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și al Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025, sau obligațiilor Comisiei Europene și, după caz, ale altor instituții, organe, oficii și agenții ale Uniunii Europene în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către acestea în temeiul legislației UE relevante la îndeplinirea responsabilităților care le revin. Datele cu caracter personal se prelucrează sau sunt comunicate numai în cazurile în care acest lucru este strict necesar, iar în astfel de cazuri, se aplică, în mod corespunzător, prevederile Legii nr.195/2024, respectiv legislației aplicabile a Uniunii Europene. Totodată, informațiile primite în aplicarea acestui Regulament se folosesc numai în scopul pentru care au fost solicitate. Comitetul pentru situații de urgență și reziliență pe piața internă a Uniunii Europene și Grupului de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței din Republica Moldova sunt obligate să respecte normele de securitate pentru protecția informațiilor clasificate și a informațiilor sensibile neclasificate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este cazul

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prezenta hotărâre a Guvernului reprezintă un act nou care creează o arhitectură instituțională națională pentru aplicarea prevederilor Regulamentului IMERA și pentru cooperarea cu Comisia Europeană.

Arhitectura instituțională națională, urmează modelul instituit prin intermediul Regulamentului IMERA la nivel european și este formată din:

- Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova pentru gestionarea regimurilor de vigilență și de urgență în situații de criză, care apar pe piața Republicii Moldova,
- Biroul Central de Legătură din Republica Moldova care este responsabil pentru cooperarea în situații de criză cu Comisia Europeană, cu autoritățile competente membre ale Grupului de lucru și cu Punctul unic de contact.

- Punct unic de contact pentru situații de criză pe piața Republicii Moldova care este desemnat în cadrul Punctului de informare despre produse instituit în cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, conform prevederilor art.9 din Legea nr.123/2025 privind principiul recunoașterii reciproce a mărfurilor comercializate în mod legal în statele membre ale Uniunii Europene.

Atribuțiile acestor structuri sunt descrise la pct.2.2 al Notei de Fundamentare.

Impactul acestui act asupra sectorului public este de natură legislativă și se referă la adoptarea în regim de urgență de către Guvernul Republicii Moldova a actelor de punere în aplicare, precum și a deciziilor pe care le adoptă Comisia Europeană în baza articolelor Regulamentului IMERA.

Potrivit studiului de impact pentru Regulamentul IMERA realizat de Comisia Europeană, SWD (2022)289 final, document public⁷, rezultă că statele membre ale Uniunii Europene, ar beneficia de un răspuns general mai bun la crize la nivelul UE și ar beneficia direct de existența unui organism de guvernare dedicat care să asigure coordonarea în timpul unei crize cu impact asupra pieței unice. Ar exista costuri administrative și de conformitate pentru statele membre pentru o serie de măsuri prevăzute în cadrul setului de instrumente, inclusiv pentru planificarea de contingență, colectarea de informații privind lanțurile de aprovizionare, participarea la stabilirea de corespondențe și constituirea de rezerve strategice în modul de vigilență, precum și în modul de urgență pentru respectarea principiilor cheie ale liberei circulații, măsuri privind transparența și asistența administrativă, respectarea măsurilor privind introducerea pe piață a produselor relevante pentru criză, participarea la achizițiile publice în timpul situațiilor de urgență și măsuri care au impact asupra lanțurilor de aprovizionare relevante pentru criză în timpul situațiilor de urgență.

În mod similar, aceste elemente de impact sunt aplicabile și pentru Republica Moldova.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect. Nu există o evaluare ex post a Regulamentului IMERA, deoarece acesta se va aplica la nivel european de la 29 mai 2026.

În studiul de impact ante menționat, Comisia Europeană spune că:

„În modul de vigilență, autoritățile naționale ar fi obligate să colecteze informații privind lanțurile de aprovizionare strategice identificate, să monitorizeze aceste lanțuri de aprovizionare pentru o listă de indicatori, așa cum sunt stabiliți în evaluarea riscurilor a Uniunii, și să împărtășească aceste informații cu Comisia. Aceste acțiuni ar putea impune costuri administrative destul de semnificative. Deși se așteaptă ca majoritatea informațiilor să provină în continuare de la companii pe bază voluntară, autoritățile naționale ar trebui să depună eforturi semnificative pentru a colecta aceste informații și a le analiza. De asemenea, acestea ar fi obligate să întocmească liste de contacte ale operatorilor economici care operează de-a lungul lanțurilor de aprovizionare identificate.

Beneficiile acestui proces ar fi obținute în timpul unei crize, deoarece ar îmbunătăți semnificativ capacitatea administrațiilor de a reacționa la deficitul de aprovizionare datorită imaginii de ansamblu complete care ar fi disponibilă pe baza monitorizării și ar permite luarea unor măsuri specifice.

În plus, în modul de vigilență, Comisia Europeană poate întocmi și actualiza periodic, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, o listă cu obiective pentru rezervele strategice care urmează să fie constituite la nivel național pentru lanțurile de aprovizionare selectate cu bunuri și servicii de importanță strategică și poate impune respectarea acestor obiective prin măsuri suplimentare.

În funcție de produsele specifice selectate pentru aplicarea acestei măsuri și de volumele țintă necesare incluse în listele cu obiective, această măsură ar putea avea implicații foarte semnificative pentru

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52022SC0289>

administrații, atât din punct de vedere financiar (deoarece Guvernele ar trebui să achiziționeze produsele care ar face parte din rezervele strategice, să organizeze instalații de depozitare și să prevadă o posibilă eliminare în cazul în care aceste produse devin inutilizabile în timp), cât și administrativ (deoarece gestionarea acestor procese ar necesita resurse umane semnificative).

În timpul modului de urgență, Comisia Europeană ar putea obliga autoritățile naționale să distribuie produsele stocate anterior pentru a aborda penuriile grave de astfel de produse. Costurile suplimentare pentru administrația națională ar fi legate doar de costurile de distribuție. Totodată Comisia Europeană ar putea obliga autoritățile naționale să accelereze procedurile de autorizare în timpul crizei. Acest lucru ar putea avea implicații administrative importante deoarece ar implica costuri de conformitate și administrative pentru a implementa o astfel de modificare a procedurilor lor.”

Aceste elemente de impact sunt aplicabile și pentru Republica Moldova.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Punerea în aplicare a acestei hotărâri a Guvernului care transpunere Regulamentul IMERA relevă necesitatea ca în situații de criză care sunt cauzate de dezastre naturale, sănătate publică, șocuri economice, securitate, operatorii economici care activează pe lanțurile de aprovizionare critice să fie implicați pentru a contribui activ la atenuarea și eliminarea crizei. Operatorii economici au obligația de a răspunde solicitărilor adresate de Comisia Europeană pentru a permite inițierea unor acțiuni cu efect de contracarare a situațiilor de criză la nivel european și național. Aceasta include și solicitările prin care operatorii economici care activează pe lanțurile de aprovizionare critice sunt mobilizați să producă sau să furnizeze cu prioritate produse și servicii necesare atenuării situației de criză.

În studiul de impact realizat de Comisia Europeană, SWD (2022) 289 final, sunt oferite evaluări privind impactul fără ca acesta să fie cuantificat în sume. Astfel, ”întreprinderile vor fi afectate pozitiv, în special în timpul unei situații de urgență, datorită unui răspuns mai bun la crize, ceea ce va duce la mai puține obstacole în calea liberei circulații și la o mai bună disponibilitate a produselor relevante pentru criză. Principiile cheie cuprinse în actul normativ care ar avea un efect pozitiv direct asupra operatorilor economici includ principiile pentru a asigura libera circulație și măsuri de sprijin, transparență și asistență administrativă în timpul situațiilor de urgență, achiziții publice în timpul situațiilor de urgență și măsuri pentru introducerea mai rapidă a produselor pe piață în timpul situațiilor de urgență, precum și accelerarea eliberării autorizațiilor în timpul situațiilor de urgență. Cu toate acestea, operatorii economici s-ar putea confrunta, de asemenea, cu costuri, iar operațiunile lor ar putea fi afectate, în special din cauza măsurilor de sprijinire a lanțurilor de aprovizionare în timpul situațiilor de urgență, în special solicitările de informații către companii, obligațiile de a accelera producția și de a accepta comenzi prioritare.”

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este cazul. Proiectul nu aduce atingere cadrului legislativ privind confidențialitatea datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este cazul. Proiectul nu conține prevederi care să vizeze echitatea și egalitatea de gen, putând fi considerat echidistant.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este cazul. Proiectul nu conține prevederi care să vizeze protecția mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este cazul. Proiectul nu conține prevederi care să vizeze alte impacturi decât asupra liberei circulații a mărfurilor, serviciilor și persoanelor pe piața Uniunii Europene și pe piața Republicii Moldova în situații de criză.

În plus, potrivit studiului de impact realizat de Comisia Europeană, SWD (2022) 289 final, se preconizează că „Cetățenii ar beneficia de un răspuns general mai bun la crize, datorită prezenței mecanismelor de coordonare, precum și a setului de instrumente pentru a asigura mai puține obstacole în calea liberei circulații și o mai bună disponibilitate a produselor relevante pentru criză. Aceștia ar beneficia, de asemenea, direct de principiile cheie pentru a asigura libera circulație, în special în ceea ce privește libera circulație a persoanelor, în calitatea lor de lucrători și consumatori. De asemenea, ar putea beneficia direct de distribuirea produselor relevante pentru criză, stocate anterior, de importanță strategică. Nu există costuri directe pentru cetățeni.”

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de hotărâre a Guvernului este compatibil și transpune în legislația Republicii Moldova Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului (Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne).

Atunci când sunt adoptate actele de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană și de Consiliul Uniunii Europene, prevăzute la pct.22, pct.42, pct.44, pct.45, pct.55, pct.56, pct.57, pct.64, pct.65, pct.67, pct.79, pct.83, pct.97, pct.102, pct.106 din Regulamentul din anexă, acestea se transpun în regim de urgență de Guvernul Republicii Moldova, la propunerea Grupului de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova pentru gestionarea regimurilor de vigilență și de urgență în situații de criză, care apar pe piața Republicii Moldova.

O serie de acte legislative europene sunt menționate în Regulamentul IMERA care nu au fost încă transpuse în legislația națională. Unele dintre acestea ar trebui transpuse cu prioritate în cursul anului 2026, după cum urmează:

- Decizia Consiliului din 24 iunie 2014 privind modalitățile de punere în aplicare de către Uniune a clauzei de solidaritate (2014/415/UE) (IPCR),
- Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1993 a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind mecanismul integrat al Uniunii pentru un răspuns politic la crize (UCPR),
- Regulamentul (UE) 2024/2748 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 305/2011, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426, (UE) 2023/988 și (UE) 2023/1230 în ceea ce privește procedurile de urgență pentru evaluarea conformității, prezumția de conformitate, adoptarea specificațiilor comune și supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața internă,
- Directiva (UE) 2024/2749 a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2000/14/CE, 2006/42/CE, 2010/35/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE și 2014/68/UE în ceea ce privește procedurile de urgență pentru evaluarea conformității, prezumția de conformitate, adoptarea specificațiilor comune și supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața internă.

Prevederile acestui act normativ sunt corelate cu prevederile legislației de tip Noua Abordare în ce privește procedurile de evaluare a conformității și supravegherea pieței. Totodată prevederile acestui act nu aduc atingere legislației de transpunere a legislației europene în materie de achiziții publice, concurență și protecția datelor. Aceste activități de natură legislativă pot fi considerate ca făcând parte din activitatea curentă a autorităților publice naționale.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de Hotărâre a Guvernului, după adoptare, ar urma să se aplice la 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Este necesară emiterea unor acte de tipul ordin de ministru de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și de către alte ministere, prin care să se desemneze reprezentanții naționali în Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova pentru gestionarea regimurilor de vigilență și de urgență în situații de criză, care apar pe piața Republicii Moldova. Totodată este necesară adoptarea unor acte administrative pentru ca cele trei structuri de guvernanță să fie funcționale.

Regulamentul de organizare și funcționare al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării ar urma să fie modificat și completat pentru adăugarea de competențe, cu elementele relevate care decurg din prevederile prezentei hotărâri de Guvern.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului pe pagina web https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15697.

Proiectul va fi avizat de toate autoritățile naționale care fac parte din Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova pentru gestionarea regimurilor de vigilență și de urgență în situații de criză, care apar pe piața Republicii Moldova.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul Hotărârii Guvernului va fi supus expertizei anticorupție, conform art.25 și art.28 din Legea integrității nr. 82/2017 și art.36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 și expertizei de compatibilitate, conform art.13 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Rezultatele acestora vor fi incluse în Sinteza obiectivelor și propunerilor la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre a Guvernului este act nou. După adoptare, acesta ar urma să se aplice la 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Se preconizează organizarea unor sesiuni de informare și de formare pentru persoanele desemnate din cadrul autorităților naționale, în Grupul de lucru pentru situații de urgență și reziliența pieței Republicii Moldova pentru gestionarea regimurilor de vigilență și de urgență în situații de criză, care apar pe piața Republicii Moldova, pentru Biroul Central de Legătură, pentru Punctul Unic de Contact și pentru reprezentanții operatorilor economici, inclusiv ai IMM-urilor, cu privire la aplicarea prezentei hotărâri a Guvernului, după adoptare.

Secretar de Stat

Cristina CEBAN